

# Financiële steun voor Qbuzz, kan dat?

Vervoersbedrijf Qbuzz draait verlies op zijn concessie en vraagt geld van de provincie voor nieuwe bussen. De ChristenUnie is kritisch: het lijkt er op dat Qbuzz destijds te goedkoop heeft ingeschreven.

## Opinie

Anja Haga

Vervoerder Qbuzz vraagt het provinciebestuur twee miljoen euro om zijn vloot bussen in Zuidoost-Friesland te kunnen vervangen. Dit jaar wordt een verlies van 1,5 miljoen op de concessie geleden. Minder mensen pakken de bus vanwege de vertragingen door de vele wegwerkzaamheden door Leeuwarden, zegt Qbuzz. Bovendien is de jaarlijkse indexatievergoeding vrijwel op nul gesteld terwijl de kosten voor perso-

neel en diesel elk jaar stijgen.

Gedeputeerde Johannes Kramer wijst het plan niet op voorhand af. Hij onderzoekt op dit moment of de provincie de financiële steun aan Qbuzz kan en wil toekennen.

De ChristenUnie-Statensfractie wil in dit onderzoeksproces alvast drie aandachtspunten meegeven aan de gedeputeerde. Het voorstel van Qbuzz, dochter van NS, is om de oude vloot bussen die in 2008 is aangeschaft, in te ruilen voor 48 nieuwe bussen. De huidige concessietermijn loopt eind 2016 af. Daarna wacht een korte concessieperiode van vier jaar. Qbuzz geeft aan dat de 48 bussen zes jaar dienst kunnen

blijven doen door het bedrijf dat het vervoer verzorgt vanaf 2016 te verplichten de nieuwe bussen over te nemen.

Hier zit het eerste aandachtspunt. Wanneer de plannen van Qbuzz doorgaan, betekent dit dat de nieuwe concessie van 2016 al op voorhand voor een deel ingevuld is. Het idee van een concessie is dat een vervoerder wordt uitgedaagd om met de beste vervoersoplossing op dat moment voor de regio te komen. Dat is goed voor de reiziger, die krijgt het beste product voor de beste prijs. Door de vervoerder op voorhand op te zadelen met bestaande bussen, kan het zijn dat de reiziger niet het beste product krijgt. Wanneer er in 2016 nieuwere bussen op de markt zijn, die meer comfort geven en duurzamer zijn, kunnen deze niet worden aanbesteed. De provincie heeft immers te maken met 48, dan inmiddels twee jaar oude, bussen. Wat is dan de waarde van een nieuwe concessie?

Het tweede aandachtspunt is dat een bestaand, in het verleden aanbesteed contract, wordt opgebroken. Qbuzz heeft in 2008 een voor-

Door de vervoerder op voorhand op te zadelen met bestaande bussen kan het zijn dat de reiziger niet het beste product krijgt

stel neergelegd wat dusdanig voordelig leek voor de provincie dat ze de aanbesteding heeft toegekend aan Qbuzz. Andere vervoerders hadden het nakijken. Achteraf lijkt het erop dat Qbuzz verkeerd heeft gerekend, en te goedkoop heeft ingeschreven. Wanneer de provincie Qbuzz uit de brand helpt, is het de vraag wat dit betekent voor toekomstige concessies. Het lijkt dan immers lucratief voor vervoerders om goedkoop in te schrijven. Wanneer te zijner tijd blijkt dat het financieel

niet uitkan, is er altijd de mogelijkheid dat de provincie in het gat springt. Is dat wat we willen?

Het derde aandachtspunt is dat het erop lijkt dat Qbuzz zijn negatieve bedrijfsresultaten wil afwentelen op de provincie Fryslân. Op 9 september heeft Qbuzz cijfers gedeponereerd bij de Kamer van Koophandel waaruit blijkt dat op een omzet van 113 miljoen verlies is gemaakt. Het gaat dit jaar om een bedrag van voor de belastingen van bijna 9,5 miljoen. Dit zijn de cijfers van Qbuzz voor heel Nederland. Zou het zo kunnen zijn dat provincie Fryslân met de twee miljoen een gedeelte van dit landelijke verlies mag gaan compenseren?

Kortom, de ChristenUnie is kritisch op de financiële aanvraag van Qbuzz. Het is aan de gedeputeerde om de financiële en juridische consequenties goed in kaart te brengen. We hopen dat in het advies dat uiteindelijk naar buiten komt bovenstaande drie aandachtspunten uitvoerig aan de orde komen.

Anja Haga is voorzitter van de Statenfractie ChristenUnie Fryslân



Qbuzz-bussen rijden in colonne Drachten binnen, tijdens de presentatie in 2008. Foto: Frans Andringa